

været talt og skrevet mange Ord i dette Land som i saa mange andre Lande, men der findes vel sagtens intet Land, hvor disse Spørgsmaal fra visse politiske Partiers Side er behandlet saa fuldkommen teoretisk, saa doktrinært, er blevet saa bogstaveligt fortolket, som Tilfældet har været her i Landet. At vi ved Behandlingen af disse Spørgsmaal her i det høje Ting naturligvis skulde have en ny folkeretlig Udvikling paa det gamle Grundlag, som er kendt fra de radikale politiske Folkeretslærere, kunde til syvende og sidst ikke undre. I Virkeligheden tror jeg slet ikke, disse Spørgsmaal saa dybt interesserer nogen Mors Sjæl i dette høje Ting, i hvert Tilfælde føler jeg mig overbevist om, at hele den teoretiske Betragtning, som navnlig fra radikal Side og særlig fra en enkelt ledende radikal Mands Side er anlagt paa disse Sager, i Virkeligheden ikke har nogen som helst Tilnknytning til den praktiske Anvendelse af disse Konventioner og Folkeforbundets reelle Indhold. Det er da som nævnt ogsaa forbeholdt det danske radikale Venstre: at se saaledes paa disse Spørgsmaal; maaske er Socialdemokratiet i denne Sammenhæng i nogen Grad paa- virket fra radikal Side her i Landet. At det ikke er det i vort Naboland, viser ganske klart den svenske Statsministers Stilling til disse Spørgsmaal og de Udtalelser, som den svenske Statsminister for ikke mere end et Aar siden fremsatte fra denne Plads; de kom med en Vægt, som de Herrer fra Socialdemokratiets Side ganske tydeligt fik at mærke den Dag, da disse Udtalelser faldt. Forsvar for Neutraliteten er Krig, siger det ærede 2det Medlem for 4de Kreds (Veistrup), og der er det uheldige, tilføjer det ærede Medlem, at det bliver ganske tilfældigt, hvem man kommer i Krig med. Ja, hvis man tænker sig, at en Stat overhovedet ikke vil forsvare sin Neutralitet, vil ganske det samme kunne indtræde, saa vil paa denne Stats Territorium Krigstilstand kunne etableres naar som helst og gennem den Magt, der kommer først. Naar vi opstiller et Neutralitetsværn, saaledes som vi her gør det, er det ogsaa, hvad det ærede Medlem særdeles vel ved, ud fra den Betragtning, at et saadant Værn ikkè blot vil kunne bidrage til at holde Neutralitetsbryderne udenfor vore Grænser, men tillige vil kunne bidrage til, at Forsøg paa Neutralitetskrænkelse muligvis vil udeblive, dersom de Anstrengelser, den paagældende Magt skal foretage sig for at faa et Resultat til Gunst for sig, maatte forekomme ikke at staa i et rimeligt Forhold til det, der derigennem kan vindes. Det er da ogsaa saaledes, at

det samme Parti, som gennem sin Ordfører her udtaler, at man overhovedet ikke maa forsvare sin Neutralitet, fordi det saa bliver tilfældigt, hvem man kommer i Krig med, gennem sin Regering i samme Øjeblik, som Krigstilstanden var inde i Europa, i Augustdagene 1914, foretog effektive Foranstaltninger til at værgø Danmarks Neutralitet og foretog dem med den bestemte Tilføjelse, at hvis Neutralitetskrænkelse forsøgtes, skulde med alle til Raadighed staaende Midler Neutraliteten forsvares. Nu kommer man fra den samme Side og siger, at Forsvaret for Neutraliteten maa ikke ske, fordi det da bliver tilfældigt, hvem man kommer i Krig med. Ja, det er det gamle Særsyn, man har overfor dette Partis Optræden: at det teoretiserer paa en Vis og handler, naar Handlingens Dag er inde, paa en helt anden Vis. Det er ikke det, man faar særlig Respekt for.

Overfor den almindelige Værnepligt er der blevet fremført nogle Bemærkninger her, svarende til Bemærkningerne i det andet høje Ting. De er der blevet imødegaaet af Flertalspartiernes Ordfører, og jeg skal derfor ikke komme dybt ind paa dette Spørgsmaal. Hvis vi imidlertid ikke har almindelig Værnepligt i dette Land, dersom den Ordning, der her foreslaas, gennemføres, er en Kamp mod den almindelige Værnepligt en Kamp mod Vejrmøller; saa har man den overhovedet ingen Steder. Men de Herrer lægger ogsaa en anden Betydning i Ordet almindelig Værnepligt for derigennem at kunne fremme deres Modstand, end den Betydning, der naturligt maa lægges deri. Thi ved almindelig Værnepligt forstaaes selv sagt dette, at enhver ung Mand, der skønnes at være i Besiddelse af de fysiske Kræfter, har Pligt til, naar der kaldes paa ham, at deltage i Landets Forsvar. Det er den almindelige Værnepligts Begreb. Dette, at der muligvis ikke bliver kaldt, rører ikke derved. Det er dog vistnok en Paastand, som man fra den Sagkundskabs Side, som de Herrer saa stærkt paaberaaber sig, vil underskrive: at man maa have en Ordning for Indkaldelsen til Værnene, som sikrer det Mandskabstal, som hele Ordningen er baseret paa, som sikrer, at Rammerne fyldes paa den Maade, som er forudsat ved Ordningens Tilvejebringelse. Denne almindelige Fordring opfyldes gennem det Forslag, her foreligger, medens det aldeles ikke er Tilfældet ved det Forslag, der er stillet fra radikal Side, og som er baseret paa Frivilligheden. Man har der ingen som helst Sikkerhed for at kunne faa det Mandskab, som man mener at have Brug for, paa de